การศึกษา

มารยาทของชาวพม่า ตอนที่ ๓

ชาวพม่ามักไม่ค่อยกล่าวคำปฏิเสธด้วยคำว่า "ไม่" โดยตรง เพราะเกรงว่าการตอบปฏิเสธจะทำให้อีกฝ่ายหนึ่งรู้สึกไม่ดี เมื่อต้องการปฏิเสธจะแสดงอาการยิ้ม พยักหน้า โดยไม่พูดอะไร หรือไม่ก็จะตอบรับโดยใช้คำว่า "อาจจะ" หรือเปลี่ยนเรื่องการสนทนาไปทันทีเพื่อหลีกเลี่ยงการพูดปฏิเสธอย่างตรงไปตรงมา แล้วการถามเรื่องส่วนตัวเป็นเรื่องเสียมารยาทด้วย เช่น รายได้ ความสัมพันธ์ในครอบครัว การเป็นอยู่ของครอบครัว

ถ้าได้รับเชิญไปที่บ้านหรืองานเลี้ยง การแต่งตัวที่ไม่เป็นทางการหรือไม่สุภาพนั้นเสียมารยาท หากไม่ได้รับเชิญไม่ควรไปบ้านของชาวพม่า ถ้าได้รับเชิญให้ไปเยี่ยมหรือรับประทานอาหารที่บ้านของชาวพม่า ควรนำของขวัญเล็ก ๆ น้อย ๆ ไปให้ผู้เชิญด้วย เช่น ผลไม้ ขนม ควรดื่มหรือรับประทานสิ่งที่เจ้าบ้านนำมาต้อนรับ เมื่อชาวพม่าเสนออาหารให้ ไม่ควรปฏิเสธ เพราะการปฏิเสธนั้นจะแสดงถึงการปฏิเสธมิตรไมตรี ไม่ควรเปิดของขวัญต่อหน้าผู้ให้

ชาวพม่านิยมกินข้าวที่บ้านพร้อมกันทั้งครอบครัวเป็นปรกติ ก่อนกินอาหารทุกคนจะต้องล้างมือขวาด้วยน้ำสะอาด เพราะคนพม่านิยมใช้มือกินข้าวกันแบบประเพณีวัฒนธรรมดั้งเดิม อย่างไรก็ตามเมื่อเข้าสังคม เช่น ไปงานเลี้ยง กินที่ร้าน ชาวพม่าก็จะกินอาหารด้วยช้อนและส้อม หรือ ตะเกียบ เวลาที่กินอาหารอยู่ห้ามกินอาหารเสียงดัง

ชาวพม่ายังให้ความสำคัญกับการตอบแทนบุญคุณ อย่างน้อยจะพูดคำว่า ကျေးဇူးတင်ပါတယ် *เจ้ ซู่ ทีน บา แด* หมายถึง ขอบคุณ เป็นคำที่จะใช้บ่อยเป็นมารยาทที่ดี เมื่อพูดคำขอบคุณมักจะค้อมศีรษะตามด้วย คนที่ได้รับการขอบคุณส่วนมากจะพูดว่า ဟုတ်ကဲ့ပါရှင့် *โฮะ แก่ บา ฉิน* หมายถึง ใช่ค่ะ หรือ ဟုတ်ကဲ့ပါခင်ဗျ *โฮะ แก้ บา คีน บยะ* หมายถึง ใช่ครับ ซึ่งคำพูดที่เป็นคำยอมรับการขอบคุณจากคนที่พูดมา แล้วต่อโดยคำว่า ရပါတယ် *ยะ บา แด* หมายถึง ไม่เป็นไร หรือด้วยความยินดี.

ตูซาร์ นวย เขียน
ชลธิชา สุดมุข สรุป